

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 442/2014

13.05.2014. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Горана Чавлине, Предрага Глигоријевића, Маје Ковачевић-Томић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Р.М., због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 61. став 1. и 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.М., адвоката М.Б. из Ч., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожеги К-1233/2010 од 08.07.2013. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-5454/13 од 09.01.2014. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2014. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.М., адвоката М.Б., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пожеги К-1233/2010 од 08.07.2013. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-5454/13 од 09.01.2014. године као неоснован у односу на повреде кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 1. и члана 439. тачка 2. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги К-1233/2010 од 08.07.2013. године оглашени су кривим: окривљени Р.М., за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 61. став 1. и 5. Кривичног законика (КЗ) и окривљени П.Ј., за то исто кривично дело, учињено помагањем у смислу члана 35. КЗ, за која дела им је изречена условна осуда тако што им је утврђена казна затвора у трајању од по 10-десет месеци и истовремено одређено да се казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учине ново кривично дело. Окривљени су обавезани на плаћање суду износа од по 8.147,50 динара на име трошкова кривичног поступка и износа по 10.000,00 динара на име судског паушала, све у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом принудне наплате. Досуђен је имовинскоправни захтев оштећенима З.П., Ж. Ђ., Д.М., Д.Ђ., А.Б., М.Н. и И.С., па су окривљени Р.М. и П.Ј. обавезани да оштећенима у року од 1-једне године по пријему пресуде солидарно плате и то:

оштећеном З. износ од ... евра, оштећеном Ж. износ од ... евра, оштећеном Д. износ од ... евра, оштећеном Д. износ од ... евра, оштећеној А. износ од ... евра, оштећеном М. износ од ... евра и оштећеном И. износ од ... евра, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу по којем пословне банке откупљују ефективну страну валуту у месту испуњења на дан исплате, а под претњом принудног извршења. Оштећени М.М. и Н.Д. упућени су на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1-5454/13 од 09.01.2014. године, одбио је као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Пожеги и браниоца окривљеног Р.М. и пресуду Основног суда у Пожеги К-1233/2010 од 08.07.2013. године, потврдио.

Бранилац окривљеног Р.М., адвокат М.Б., поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), са предлогом да Врховни касациони суд прихвати да одлучује о овом питању које је од изузетног значаја за правилну и уједначену примену права (члан 486. ЗКП), а потом првостепену и другостепену пресуду преиначи и према окривљенима одбије оптужбу или пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13 и 45/13) (у даљем тексту: ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног Р.М., сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, уз примену члана 604. ЗКП у односу на првостепену пресуду, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Р.М., је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП и из члана 439. тачка 2. ЗКП, док у осталом делу захтев нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног Р.М. у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, јер је окривљени оглашен кривим за дело за које је, по правилној правној квалификацији, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења и да је погрешна правна квалификација инкриминисаних радњи окривљеног као кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. КЗ које као кривично дело није ни постојало у време предузимања тих радњи, а због погрешног правног схватања првостепеног и другостепеног суда да су кривичним делом из члана 234. КЗ конзумиране предметне радње окривљеног издавања лажних потврда о запослењу и заради које су искоришћене за неосновано добијање кредита код банке, које радње се, по ставу браниоца окривљеног, могу правно квалификовати само као кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ или као кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и других погодности,

помагањем, из члана 209. став 1. КЗ, а за која дела је наступила апсолутна застарелост гоњења, па су испуњени услови да се према окривљеном одбије оптужба на основу члана 354. тачка 3. ЗКП („Службени гласник РС“, бр. 58/04 76/10).

Изложени наводи захтева за заштиту законитости, којима се, осим на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, по оцени Врховног касационог суда, нису основани.

На основу чињеничног описа дела које је оптужбом окривљеном стављено на терет и чињеничних утврђења у поступку, да је окривљени Р.М. инкриминисане радње - издавање потврда у којима је лажно приказао да су одређена лица запослена на неодређено време у привредном друштву Д. Д.О.О. А. и да остварују зараду, које су та лица употребила за неосновано добијање кредита код банке, предузео искоришћавањем свог положаја одговорног лица - оснивача и директора поменутог привредног друштва и тиме, као и узимањем од лица којима су издате потврде дела средстава реализованих кредита, прибавио себи и другом (окр. П.Ј.) противправну имовинску корист у износу од 1.190.351,92 динара, те поменути лица примаоцима кредита прибавио корист у означеним износима одобрених кредита, односно нанео штету у означеним износима дела средстава кредита које је од њих преузео са окривљеним П.Ј., првостепени суд је правилно закључио да су овим радњама окривљеног остварена законска обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 2. КЗ, коју правну квалификацију је прихватио и другостепени суд. С`тога се без основа у захтеву за заштиту законитости истиче да се ради о кривичном делу фалсификовање исправе из члана 355. КЗ, због околности да су поједина обележја тог дела (сачињавање неистините исправе у намери да се иста употреби као права) садржана у радњи кривичног дела из члана 234. КЗ, као и да наведене радње окривљеног представљају помагање у кривичном делу из члана 209. КЗ. Без значаја је и указивање у захтеву браниоца на околност да кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ није постојало у време предузимања инкриминисаних радњи окривљеног, јер би тим радњама, у време предузимања истих, била остварена обележја строжег кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ, како је дело окривљеног првобитно и квалификовано у оптужници, а квалификацијом по члану 234. став 2. КЗ, примењен је нови Закон (одредба члана 21. у вези са чланом 45. Закона о изменама и допунама Кривичног законика - „Службени гласник РС“, бр. 121/12, која је ступила на снагу 15.04.2013. године), који закон је по запређеној казни за то кривично дело блажи за окривљеног.

Бранилац окривљеног Р.М. као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче и повреду закона - одредбе члана 441. став 3. ЗКП у односу на одлуку о досуђеном имовинскоправном захтеву, која повреда је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца. Одредбом члана 441. став 3. ЗКП прописано је да се, између осталог, одлука о имовинскоправном захтеву може побијати ако је суд овом одлуком повредио законске одредбе, а сходно одредби члана 484. ЗКП, у захтеву за заштиту законитости мора се определити законска

одредба коју има у виду повреда из члана 441. став 3. ЗКП, а која је учињена оспореном одлуком о имовинскоправном захтеву. Међутим, у захтеву браниоца окривљеног Р.М. не наводи се која тачно одредба кривичног поступка је повређена одлуком о имовинскоправном захтеву, па захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу нема прописан садржај, у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, а на основу члана 487. став 1. тачка 3. у вези са чланом 484. ЗКП-а, у делу у којем је захтев одбачен.

Записничар-саветник,
Наташа Бањац, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.